

TONI GIRÓ. Poema Global

Des de fa aproximadament una dècada, la pràctica artística de Toni Giró posa el seu accent en les dificultats implícites a la traducció, la qual, per mitjà de jocs de paraules i artificis visuals portats al paroxisme literal, revela la seva imperfecció i, en bona mesura, la seva impossibilitat. La traducció és, doncs, una al·legoria de les carències comunicacionals, sovint deliberades, que afecten l'esfera pública. En molts casos, les obres expressen la pèrdua de sentit dels mots i mostren les resignificacions que poden adoptar aquests mots situats en contextos que no són els seus. Tot plegat tindria una causalitat que s'hauria de buscar en els usos i abusos de què és objecte el llenguatge escrit. Així mateix, en el món contemporani, eminentment audiovisual, els llenguatges de la imatge esdevenen màquines il·lusionistes en què manipulacions i instrumentalitzacions són moneda corrent de canvi.

La insistència en aquest camí ha portat Toni Giró a un terreny que sap que està adobat per a l'acció comunicativa perversa. Concretament, es tracta de l'univers bèl·lic, omnipresent en el nostre àmbit occidental, però, per contra vist amb distància, com si no tingués res a veure amb el nostre hipotètic benestar. D'aquesta manera, tot arribant a una concreció conceptual i senzillesa formal com mai havia fet anteriorment, ha confegit una obra que té com a columna vertebral l'«aventura bèl·lica» de la segona meitat del segle XX fins a l'actualitat. Ironia i humor subtil li serveixen per erigir un «poema global» en què la guerra es manifesta, malgrat la retòrica «bonista» imperant, com a eix estructurant de les nostres vides. En aquest sentit, el «poema global» esdevé una proposta artística polièdrica, amb derivades diverses: des de la fotografia a la tridimensionalitat escultòrica passant pel videoart.

Així doncs, de la mateixa manera que surrealistes i dadaistes apel·laven a l'atzar com a factor poètic creatiu, Toni Giró crea, a partir d'un *objet trouvé*—la denominació de múltiples operacions militars i les seves suposades imatges associades—, una obra transversal i paròdica. La capacitat de vincular imatges disperses trobades a la xarxa amb uns enunciats textuais no menys dispersos li permeten crear un atlas, una mena de compilació crítica que reuneix l'associació d'una escena visual amb un text aparentment innocu traduït literalment de l'anglès que sovint oculca violència, dolor i mort. *Golden Pheasant* per «faisà daurat», *Urgent Fury* per «fúria urgent» o *Joint Endeavor* per «acció conjunta» són alguns exemples d'aquesta concepció d'atles que es construeix a partir d'un pensament associatiu entre text i imatge i entre imatge i imatge. Una obra, sens dubte, que recorda els fotomuntatges en què es va gairebé especialitzar el Bertolt Brecht exiliat en els seus diaris de treball o en l'edició d'una obra més compacta sobre el fet de la guerra i les seves seqüeles com és l'atles fotogràfic *Kriegsibel* o *Abecedari de la guerra*.

Imatges ampliades extretes d'Internet, peces escultòriques que parcel·len i privatitzen de manera agressiva l'espai, combinació aleatòria d'imatges bèl·liques baixades també de la xarxa, noms d'operacions militars que es corresponen amb aquelles instantànies i imatges no bèl·liques allunyades del que connota el sintagma, configuren un poema global crític que es fonamenta en el desconcert que proporciona l'associació d'imatges discordants amb títols no menys contradictoris. La guerra es passeja per l'imaginari col·lectiu i s'arrela en una Europa travessada per la barbàrie i

l'extermini tal com es mostra en el vídeo *Memorial*, en què els noms inversemblants però reals d'operacions militars són dits desordenadament en una acció filmada i protagonitzada pel mateix Toni Giró en el *Monument als jueus assassinats a Europa* de Berlin. És a dir, en el laberint metafòric per antonomàsia d'una Modernitat esfondrada per les seves paradoxes i incongruències.

Jordi Font, Magdala Perpinyà